

Категорія справи № 910/10677/16: **Господарські справи; Інші спори.**

Надіслано судом: **27.09.2016.** Зареєстровано: **27.09.2016.** Оприлюднено: **29.09.2016.**

Дата набрання законної сили: **12.12.2016**

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД МІСТА КИЄВА 01030, м.Київ, вул.Б.Хмельницького,44-В, тел. (044) 284-18-98, E-mail: inbox@ki.arbitr.gov.ua

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

19.09.2016 № **910/10677/16**

Господарський суд міста Києва у складі судді Марченко О.В., за участю секретаря судового засідання Роздобудько В.В.,

розглянув у відкритому судовому засіданні

справу № 910/10677/16

за позовом товариства з обмеженою відповідальністю «Управляюча компанія «Київбуд», м. Київ,

до Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), м. Київ,

про визнання інформації недостовірною і такою, що порушує ділову репутацію, та зобов'язання її спростувати,

за участю представників:

позивача - Соболь Ю.П. (довіреність від 31.12.2015 №б/н);

відповідача - Крайньої Л.В. (довіреність від 19.07.2016 № б/н).

Товариство з обмеженою відповідальністю «Управляюча компанія «Київбуд» (далі - Товариство) звернулося до господарського суду міста Києва з позовом про:

- визнання недостовірною інформації відносно Товариства, поширеної Департаментом містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації, далі - Департамент) на веб-сайті <http://monitor.mkk.kga.gov.ua/>, шляхом присвоєння житловим будинкам з вбудованими приміщеннями соціальної сфери за адресою: на перетині проспекту Правди та проспекту Радянської України у Подільському районі міста Києва категорії (статусу) «Самочинне будівництво» за критерієм «Статуси законності будівництва»;

- зобов'язання Департаменту не пізніше наступного дня після набрання рішенням

господарського суду міста Києва законної сили спростувати недостовірну інформацію шляхом зміни категорії (статусу) критеріїв інформації щодо Товариства та відносно житлових будинків з вбудованими приміщеннями соціальної сфери за адресою: на перетині проспекту Правди та проспекту Радянської України у Подільському районі міста Києва категорії (статусу) «Самочинне будівництво» за критерієм «Статуси законності будівництва».

Позов мотивовано тим, що вказана інформація є недостовірною та дискредитує позивача як суб'єкта господарювання, завдаючи шкоди діловій репутації.

Ухвалою господарського суду міста Києва від 09.06.2016 порушено провадження у справі.

12.09.2016 відповідач подав суду заперечення на позовну заяву, в яких Департамент вказав таке:

- відповідно до внесеної суб'єктами міжвідомчого Центру моніторингу забудови міста Києва (далі - Центр) інформації до розділів заяви № 991 щодо будівництва на перетині проспекту Правди і проспекту Радянської України у Подільському районі міста Києва, а саме житлового комплексу «Синьоозерний», встановлено, що термін дії договору оренди земельної ділянки площею 0,8517 га, кадастровий номер 8000000000:91:312:100, укладеного із товариством з обмеженою відповідальністю «Будівельна компанія «Кроун» (далі - ТОВ «БК «Кроун»), закінчився 03.12.2008;

- вихідні дані для проектування коригування зазначеного проекту будівництва Департаментом не надавались;

- будівництво житлового комплексу «Синьоозерний» на перетині проспекту Правди і проспекту Радянської України у Подільському районі міста Києва ведеться без відповідного документа, який дає право виконувати будівельні роботи і відповідно до положень чинного законодавства України має ознаки самочинного будівництва;

- ухвалою Печерського районного суду міста Києва від 17.03.2015 накладено арешт на земельну ділянку площею 8 517,29 кв. м., кадастровий номер 91:312:0100, та зареєстроване кримінальне провадження № 120140000000501 за частиною четвертою статті 1971 та частиною другою статті 209 Кримінального кодексу України;

- позивач не додав до позовної заяви жодних доказів про недостовірність інформації, розміщеної на сайті Центру <http://monitor.mkk.kga.gov.ua/>;

- Товариство жодним чином не довело та не підтвердило, яким чином опублікована інформація впливає на його ділову репутацію.

15.09.2016 позивач подав суду додаткові пояснення до позовної заяви, в яких вказав таке:

- будівництво є законним та не підпадає під жодний критерій визначення самочинного будівництва;

- Департамент діє з перевищенням повноважень, оскільки чинним законодавством України не передбачено внесення до містобудівного моніторингу інформації щодо присвоєння будь-якому об'єкту статусу «самочинне будівництво»;

- немає жодного рішення суду чи жодного документа, який-би встановлював, що будівництво є

самочинним;

- інформація, поширена відповідачем, є недостовірною, тобто такою, що не відповідає дійсності.

19.09.2016 Департамент подав суду:

клопотання про залишення позовної заяви без розгляду, яке мотивовано тим, що позивач не виконав вимоги ухвал суду на не подав суду доказів надсилання на адресу відповідача копії позовної заяви з додатками;

додаткові заперечення на позовну заяву, в яких Департамент вказав таке:

- будівництво житлового комплексу «Синьоозерний» на перетині проспекту Правди і проспекту Радянської України у Подільському районі міста Києва ведеться без відповідного документа, який дає право виконувати будівельні роботи, і відповідно до положень чинного законодавства України має ознаки самочинного будівництва;

- до суду із позовними вимогами звернувся, позивач, в той час, коли інформація на сайті розміщена стосовно ТОВ «БК «Кроун», товариства з обмеженою відповідальністю «Київська-Будівельна-Компанія» (далі - Компанія);

- жодних доказів того, що Товариство діє в інтересах вказаних суб'єктів господарської діяльності, довіреностей на представництво інтересів останніх суду не надано.

Представник відповідача у судовому засіданні 19.09.2016 підтримав клопотання про залишення позову без розгляду та повідомив суд про те, що не отримав копії позовної заяви з додатками.

Представник позивача заперечив проти задоволення даного клопотання.

Суд відмовив у задоволенні клопотання відповідача про залишення позову без розгляду, виходячи з такого.

Пунктом 5 частини першої статті 81 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України) передбачено, що господарський суд залишає позов без розгляду, якщо позивач без поважних причин не подав витребувані господарським судом матеріали, необхідні для вирішення спору, або представник позивача не з'явився на виклик у засідання господарського суду і його нез'явлення перешкоджає вирішенню спору.

Відповідно до пункту 4.9 постанови пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 № 18 «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» при вирішенні питання щодо залишення позову без розгляду (стаття 81 ГПК України) господарським судам слід мати на увазі, що застосування пункту 5 частини першої цієї статті можливо лише за наявності таких умов:

- додаткові документи вважаються витребуваними, тільки якщо про це зазначено у відповідному процесуальному документі або, в разі оголошення перерви в судовому засіданні, - в протоколі такого засідання;

- витребувані документи чи явка представника позивача дійсно необхідні для вирішення спору, тобто за їх відсутності суд позбавлений можливості вирішити спір по суті;

- позивач не подав документи, витребувані судом при підготовці справи до розгляду (стаття 65

ГПК України) або в порядку статті 38 названого Кодексу, чи не направив свого представника в засідання господарського суду без поважних причин. Отже, перш ніж залишити позов без розгляду господарський суд зобов'язаний з'ясувати причини невиконання його вимог позивачем і об'єктивно оцінити їх поважність.

Господарський суд міста Києва ухвалами від 11.07.2016 та від 22.08.2016, зокрема, зобов'язав позивача надіслати Департаменту позовну заяву та додані до неї документи на адресу: 01001, м. Київ, вул. Хрещатик, буд. 32, докази такого надіслання подати суду.

Товариство, у свою чергу, вимоги ухвал суду не виконало та доказів, що підтверджують надсилання позовної заяви з додатками на адресу відповідача, суду не подало.

Разом з тим, відповідач обізнаний з предметом даного господарського спору; Департаментом подано заперечення на позовну заяву від 12.09.2016 № б/н та додаткові заперечення на позовну заяву від 19.09.2016 № б/н; після отримання ухвал суду Департамент мав достатньо часу для ознайомлення з матеріалами справи, у тому числі з позовною заявою і додатками до неї.

Отже, відсутність доказів, які підтверджують факт надсилання на адресу відповідача позивачем позову з додатками до нього не є перешкодою у розумінні пункту 5 частини першої статті 81 ГПК України для вирішення спору по суті, а свідчить про недобросовісність Товариства як учасника даної справи.

Представник позивача у судовому засіданні заявив суду клопотання про відкладення розгляду справи для надання можливості Товариству подати необхідні докази.

Представник відповідача заперечив проти задоволення даного клопотання.

Суд відмовив у задоволенні клопотання представника позивача про відкладення розгляду справи з огляду на таке.

Відповідно до статті 42 ГПК України правосуддя у господарських судах здійснюється на засадах рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом.

Згідно зі статтею 43 ГПК України судочинство у господарських судах здійснюється на засадах змагальності.

Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, обґрунтовують свої вимоги і заперечення поданими суду доказами.

Господарський суд створює сторонам та іншим особам, які беруть участь у справі, необхідні умови для встановлення фактичних обставин справи і правильного застосування законодавства.

Відповідно до частини першої статті 69 ГПК України спір має бути вирішено господарським судом у строк не більше двох місяців від дня одержання позовної заяви.

Позивач мав достатньо часу для підготовки та подання до суду необхідних доказів; Товариством не визначено, які саме докази воно має намір подати та не вказано поважних причин неподання їх у попередні судові засідання.

Разом з тим, відповідно до положень пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і

основоположних свобод від 04.11.1950 кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення. Також, відповідно до рішень Європейського суду з прав людини, що набули статусу остаточного, зокрема «Ізетов проти України», «Пискал проти України», «Майстер проти України», «Субот проти України», «Крюков проти України», «Крат проти України», «Сокоп проти України», «Кобченко проти України», «Шульга проти України», «Лагун проти України», «Буряк проти України», «ТОВ «ФПК «ГРОСС» проти України», «Гержик проти України» суду потрібно дотримуватись розумного строку для судового провадження.

Розумним, зокрема, вважається строк, що є об'єктивно необхідним для виконання процесуальних дій, прийняття процесуальних рішень та розгляду і вирішення справи з метою забезпечення своєчасного (без невинувачених зволікань) судового захисту.

З урахуванням практики Європейського суду з прав людини критеріями розумних строків є: правова та фактична складність справи; поведінка заявника, а також інших осіб, які беруть участь у справі, інших учасників процесу; поведінка органів державної влади (насамперед суду); характер процесу та його значення для заявника (справи «Федіна проти України» від 02.09.2010, «Смірнова проти України» від 08.11.2005, «Матіка проти Румунії» від 02.11.2006, «Літоселігіс проти Греції» від 05.02.2004 та інші).

Отже, відкладення розгляду справи є недоцільним і таким, що суперечить принципу розумності строку вирішення спору.

Представник позивача у судовому засіданні 19.09.2016 надав пояснення по суті спору; підтримав позовні вимоги та просив їх задовольнити повністю.

Представник відповідача надав пояснення по суті спору; проти задоволення позовних вимог заперечив повністю.

Оцінивши наявні в матеріалах справи докази, які мають значення для розгляду справи по суті, проаналізувавши встановлені фактичні обставини справи в їх сукупності, заслухавши пояснення представників сторін, господарський суд міста Києва

ВСТАНОВИВ:

Відповідно до статті 1 Закону України «Про інформацію» інформація - це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді.

Згідно зі статтею 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Частиною четвертою статті 32 Конституції України визначено, що кожному гарантується судовий захист права спростувати недостовірну інформацію про себе.

Відповідно до частини першої статті 91 ЦК України юридична особа здатна мати такі ж цивільні права та обов'язки (цивільну правоздатність), як і фізична особа, крім тих, які за своєю природою можуть належати лише людині.

За приписом частини першої статті 201 ЦК України особистими немайновими благами, які охороняються цивільним законодавством, є: здоров'я, життя, честь, гідність і ділова репутація, а також інші блага, які охороняються цивільним законодавством.

За визначенням, наведеним у статті 2 Закону України «Про банки і банківську діяльність», ділова репутація - це відомості, зібрані Національним банком України, про відповідність діяльності юридичної або фізичної особи, у тому числі керівників юридичної особи та власників істотної участі у такій юридичній особі, вимогам закону, діловій практиці та професійній етиці, а також відомості про порядність, професійні та управлінські здібності фізичної особи.

Пунктом 26 частини першої статті 1 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» передбачено, що ділова репутація - це сукупність документально підтвердженої інформації про особу, що дає можливість зробити висновок про відповідність її господарської та/або професійної діяльності вимогам законодавства, а для фізичної особи - також про належний рівень професійних здібностей та управлінського досвіду, а також відсутність в особі судимості за корисливі злочини і за злочини у сфері господарської діяльності, не знятої або не погашеної в установленому законом порядку.

Згідно з частиною другою статті 34 Господарського кодексу України (далі - ГК України) дискредитацією суб'єкта господарювання є поширення у будь-якій формі неправдивих, неточних або неповних відомостей, пов'язаних з особою чи діяльністю суб'єкта господарювання, які завдали або могли завдати шкоди діловій репутації суб'єкта господарювання.

Позов мотивовано тим, що у мережі Інтернет на веб-сайті <http://monitor.mkk.kga.gov.ua/> була розміщена недостовірна інформація, а саме було присвоєно житловим будинкам з вбудованими приміщеннями соціальної сфери за адресою: на перетині проспекту Правди та проспекту Радянської України у Подільському районі міста Києва, категорії (статусу) «Самочинне будівництво» за критерієм «Статуси законності будівництва».

На думку позивача, таким чином у мережі Інтернет було поширено інформацію, яка не відповідає дійсності.

Товариство не вживало заходів досудового врегулювання та не надсилало Департаменту вимоги спростувати інформацію, яка на його думку, є недостовірною.

Суд дійшов висновку про відмову у задоволенні позову, виходячи з такого.

Під поширенням інформації слід розуміти: опублікування її у пресі, передання по радіо, телебаченню чи з використанням інших засобів масової інформації; поширення в мережі Інтернет чи з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку; викладення в характеристиках, заявах, листах, адресованих іншим особам; повідомлення в публічних виступах, в електронних мережах, а також в іншій формі хоча б одній особі (пункт 15 постанови Пленуму Верховного Суду України від 27.02.2009 № 1 «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи», далі - постанова Пленуму № 1) .

Відповідно до пункту 12 Постанови № 1 належним відповідачем у разі поширення оспорюваної інформації в мережі Інтернет є автор відповідного інформаційного матеріалу та власник веб-сайта, особи яких позивач повинен установити та зазначити в позовній заяві (пункт 2 частини

другої статті 119 Цивільного процесуального кодексу України; далі - ЦПК України).

Якщо автор поширеної інформації невідомий або його особу та/чи місце проживання (місцезнаходження) неможливо встановити, а також коли інформація є анонімною і доступ до сайту - вільним, належним відповідачем є власник веб-сайта, на якому розміщено зазначений інформаційний матеріал, оскільки саме він створив технологічну можливість та умови для поширення недостовірної інформації.

Дані про власника веб-сайта можуть бути витребувані відповідно до положень ЦПК України в адміністратора системи реєстрації та обліку доменних назв та адреси українського сегмента мережі Інтернет.

Якщо недостовірна інформація, що порочить гідність, честь чи ділову репутацію, розміщена в мережі Інтернет на інформаційному ресурсі, зареєстрованому в установленому законом порядку як засіб масової інформації, то при розгляді відповідних позовів судам слід керуватися нормами, що регулюють діяльність засобів масової інформації.

Позивач не подав суду належних доказів того, що саме відповідач є власником сайту <http://monitor.mkk.kga.gov.ua/>.

Разом з тим, розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 22.04.2015 № 390 «Про створення міжвідомчого Центру моніторингу забудови міста Києва» відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про регулювання містобудівної діяльності», Цивільного кодексу України, Земельного кодексу України, з метою запобігання незаконній забудові міста утворено Центр та покладено на Департамент обов'язок забезпечити роботу Центру.

Відповідач не заперечив, що Департамент забезпечує роботу Центру, у тому числі у мережі Інтернет.

Слід зазначити, що позивач документально не довів, що поширення в мережі Інтернет спірної інформації призвело до порушення його законних прав чи інтересів.

Відповідно до частини першої статті 1 ГПК України підприємства, установи, організації, інші юридичні особи (у тому числі іноземні), громадяни, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку набули статусу суб'єкта підприємницької діяльності, мають право звертатися до господарського суду згідно з встановленою підвідомчістю господарських справ за захистом своїх порушених або оспорюваних прав і охоронюваних законом інтересів.

Таким чином, передумовою для захисту прав та охоронюваних законом інтересів особи є наявність такого права або інтересу та порушення або оспорювання їх іншою особою (іншими особами).

Товариство просить спростувати інформацію, яка безпосередньо стосується ТОВ «БК «Кроун» як замовника будівництва та Компанії як особи, якій було передано функції замовника.

Судом встановлено, що зв'язок позивача із будівництвом на перетині проспектів Правди та Радянської України в Подільському районі міста Києва підтверджується лише договором від 20.09.2014 № 1 про інвестування будівництва житлового будинку, укладеного Товариством (співінвестор) і Компанією (інвестор).

Разом тим, жодного документального підтвердження того, що оспорювана інформація безпосередньо вплинула на ділову репутацію саме позивача суду не подано.

Крім того, суд дійшов висновку про те, що Товариством не було доведено того, що інформація, яка була поширена у мережі Інтернет на сайті <http://monitor.mkk.kga.gov.ua/>, є недостовірною.

У пункті 15 постанови Пленуму № 1 зазначено, що при розгляді справ зазначеної категорії суди повинні мати на увазі, що юридичним складом правопорушення, наявність якого може бути підставою для задоволення позову, є сукупність таких обставин: а) поширення інформації, тобто доведення її до відома хоча б одній особі у будь-який спосіб; б) поширена інформація стосується певної фізичної чи юридичної особи, тобто позивача; в) поширення недостовірної інформації, тобто такої, яка не відповідає дійсності; г) поширення інформації, що порушує особисті немайнові права, тобто або завдає шкоди відповідним особистим немайновим благам, або перешкоджає особі повно і своєчасно здійснювати своє особисте немайнове право.

Недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені).

Позивач мотивує недостовірність інформації тим, що:

- будівництво є законним та не підпадає під жодний критерій визначення самочинного будівництва;
- Департамент діє з перевищенням повноважень, оскільки чинним законодавством України не передбачено внесення до містобудівного моніторингу інформацію щодо присвоєння будь-якому об'єкту статусу «самочинне будівництво»;
- немає жодного рішення суду чи жодного документа, який-би встановлював, що будівництво є самочинним.

Частиною першою статті 376 ЦК України передбачено, що житловий будинок, будівля, споруда, інше нерухоме майно вважаються самочинним будівництвом, якщо вони збудовані або будуються на земельній ділянці, що не була відведена для цієї мети, або без відповідного документа, який дає право виконувати будівельні роботи, чи належно затвердженого проекту, або з істотними порушеннями будівельних норм і правил.

Відповідач пояснює присвоєння будівництву такого статусу як самочинне тим, що припинив дію договір оренди земельної ділянки від 21.11.2003 № б/н (далі - Договір оренди), укладений Київською міською радою (орендодавець; далі - КМР) та ТОВ «БК «Кроун» (орендар) з метою будівництва на перетині проспекту Правди та Радянської України у Подільському районі міста Києва.

Пунктом 1 Договору оренди було чітко визначено, що орендар прийняв земельну ділянку у короткострокову оренду на п'ять років, тобто до 21.11.2008.

Суду не подано жодного документального підтвердження того, що дію вказаного правочину було продовжено шляхом укладення додаткової угоди чи у судовому порядку.

Слід зазначити, що необхідним для проведення будівельних робіт є документ, що підтверджує повноваження на використання земельної ділянки, на якій проводяться будівельні роботи.

Судом встановлено, що КМР надало в короткострокову оренду ТОВ «БК «Кроун» земельну ділянку за Договором оренди; строк оренди за вказаним правочином закінчився 21.11.2008; доказів продовження строку оренди суду не подано.

Таким чином, є підстави для віднесення будівництва до самочинного у розумінні статті 376 ЦК України.

Позивач не подав суду доказів того, що викладені обставини не відповідають дійсності; не пояснив, яким саме чином викладена інформація порушує його права та законні інтереси.

Саме на позивачеві лежить тягар доказування тих обставин, на які він посилається, заявляючи позовні вимоги.

Відповідно до частини першої статті 32 ГПК України доказами у справі є будь-які фактичні дані, на підставі яких господарський суд у визначеному законом порядку встановлює наявність чи відсутність обставин, на яких ґрунтуються вимоги і заперечення сторін, а також інші обставини, які мають значення для правильного вирішення господарського спору.

Ці дані встановлюються такими засобами: письмовими і речовими доказами, висновками судових експертів; поясненнями представників сторін та інших осіб, які беруть участь в судовому процесі. В необхідних випадках на вимогу судді пояснення представників сторін та інших осіб, які беруть участь в судовому процесі, мають бути викладені письмово (частина друга статті 32 ГПК України).

Позивач не надав суду доказів (у розумінні статті 32 ГПК України), які б підтверджували поширення відповідачем недостовірної інформації та порушення його діями права Товариства на недоторканість ділової репутації.

З огляду на наведене відсутні передбачені чинним законодавством України підстави для задоволення позову.

Відповідно до статті 49 ГПК України витрати зі сплати судового збору слід покласти на позивача.

Керуючись статтями 43, 49, 82 - 85 ГПК України, господарський суд міста Києва

ВИРІШИВ:

У задоволенні позову відмовити.

Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним господарським судом.

Повне рішення складено 26.09.2016.

Суддя

О. Марченко